

Britta Wedberg (född Bruhn) är 64 år efter den hemska branden tillbaka vid den plats som en gång var hennes hem. Här har hon hittat något som ser ut som en gammal sängbotten. Den kan mycket väl komma från hennes egen säng, den låg i den del av huset där hennes familjs lägenhet var belägen! Till vänster: Fyraåriga Britta Wedberg (då Bruhn) ses tillsammans med mamma Sigrid på en bild i tidningen om branden.

Taxen räddade alla i branden

Britta kom tillbaka till brandplatsen efter 64 år

BOXHOLM (LT)

Britta Wedberg var bara fyra år när hennes hem, flerfamiljshuset Bygget, ödelades i en våldsam brand. Ingen människa skadades vid branden, men det var ett hårt slag för de drabbade familjerna. För första gången sedan branden är Britta tillbaka på platsen. Nu står hon där huset legat, och hon får tag i något som ser ut som en sängbotten. Kanske från hennes säng, den ligger i den del av huset där hon bodde!

Bygget kallades en stor hyresfastighet belägen inte så långt från Boxholm säteri. Det stora huset bestod av ett flertal lägenheter och det byggdes ursprungligen som statarbostad till arbetare på Boxholms säteri.

Familjen Bruhn flyttade till Bygget i december 1948, de bodde innan dess i en liten stuga vid Stora Bäck. Familjen bestod vid den tiden av John och Sigrid Bruhn, samt barnen Gun, Kerstin, Solveig, Göte och Britta. Förutom familjen Bruhn bodde ytterligare sex familjer i Bygget (totalt 23 personer), så det var mycket liv och rörelse på platsen under 40-talet, i varje fall fram till den stora katastrofen.

Insamling till hjälp

Den 20 december 1948 inträffade nämligen det hemska att en våldsam brand startade i byggnaden, och den kom att ödelägga den stora hyresfastigheten fullständigt. Tidningarna skrev mycket om den häftiga branden, och det trauma som drabbade familjerna. "Flera av familjerna lyckades inte rädda något lösöre alls, och i samtliga fall tycks brandförsäkringsbeloppen inte täcka värdet av förluster, och i

ett par fall lär brandförsäkring saknas", skrev Östgöta Correspondenten.

Insamlingar startade för att hjälpa de drabbade familjerna, inte bara i Boxholm, utan människor från större delen av Östergötland skänkte pengar.

Grannfrun skrek

Det har nästan gått 64 år sedan den olycksaliga decembermåndagen, och det är första gången som Britta Wedberg (född Bruhn) är tillbaka vid Bygget. Inte mycket är sig likt på platsen efter alla år.

Numera reser sig träden höga och ståtliga på husgrunden och däromkring, och det är svårt att förstå att det bland tall och gran en gång i tiden legat en stor hyresfastighet, och som dessutom syntes på långt håll. Grunden efter huset är dock väldigt tydlig, och Boxholms OK/ Föreningen Krafttaget/Ekeby hembygdsförening satte upp en minnesskylt vid Bygget år 2005.

Britta var ju bara fyra år när branden bröt ut, så hon har förstås bara diffusa minnen från händelsen. Dessutom hade familjen bott endast en vecka i Bygget efter flytten från Stora Bäck.

– Nej, jag minns inte myck-

Tidningarna skrev mycket om den ödesdiga branden, och Britta Bruhn håller här upp ett exempel. Sedan 1973 bor hon och maken Christer i Fagersta, men har sommarstuga i Blåvik. Detta var första gången de besökte "ruinen" efter Bygget, men troligen inte den sista.

et, säger Britta. Jag minns hur vi stod på gårdsplanen, och att det var en massa folk där. Sen minns jag att fru Kjellgren, grannfrun, skrek. Det var innan hon fått ut sonen.

Kanske ett strykjärn

Som genom ett under omkom ingen människa i branden, och det var förstas det viktigaste. Att så inte blev fallet kan mycket väl bero på familjen Bruhns tax; Sicken. Hade inte hunden gett skall kanske utgången blivit ännu värre.

– Ja, Sicken började skälla. Mamma sa åt hunden att vara tyst. När hon öppnade dörren för att säga till hunden på skarpa såg hon röken och eldslågorna.

Hur branden startade vet ingen riktigt än idag, det finns många teorier om detta. Men att ett strykjärn var inblandat är väldigt troligt.

– Vi förlorade ju allt, och jag hade ett linne på mig. Sedan fick jag en filt som mamma lade om mig minns jag, det var ju vinter och kallt. Mamma fick en kapp och en grön hatt.

Brittas pappa, John Bruhn, arbetade vid Martinen, och han var ute och skar skrot när han såg röken från branden.

– Han sa direkt att det är Bygget som brinner, och så svor han säkert, säger Britta, det gjorde han ofta. Sen så kastade han sig upp på mopeden och åkte hem.

Familjens övriga barn var i

skolan när branden bröt ut.

– De hade julkappsutdelning i skolan, säger Britta. Sen avbröt fröken det de höll på med och sa att hon hade något sorgligt att berätta.

I tankarna

Familjen Bruhn bodde alltså bara en vecka i Bygget. Många människor hjälpte ju de drabbade, och Britta Wedberg berättar att de fick hjälp med husgeråd och annat.

Efter branden kom familjen Bruhn att flytta till Stora Målen. Där bodde ingen just då, och familjen bodde i Stora Målen i ungefär nio år. Därefter har de också bott på Storgatan och i Strömslund.

Britta Wedberg berättar att hon tänkt mycket på branden under alla år. Till exempel på dockan som försvann bland lågorna. Eller på mamma Sigrid som fick kämpa vidare.

På den tiden fanns ju ingen att prata med på samma sätt som idag. Men för henne var det viktigaste att vi överlevde.

Britta Wedberg, och hennes man Christer, bor i Fagersta sedan 1973, men mycket tid tillbringar de också i sommarstugan vid Blåvik som de byggde 1966.

Detta var deras första besök vid Byggets "ruin", men antagligen inte det sista. De vill gärna återkomma till platsen, och då tillsammans med systerkonen till Britta, som kanske kan återge fler detaljer om Bygget och om brandens uppkomst.

Text och bild:
KLAS JOHANSSON

Det händer

Evenemangstips
i Boxholms kommun

Bio: Hamilton 2

Men inte om det gällde din dotter. Även den 9 och 12/9. Tid: 12-09-07, kl 19. Plats: Folkets hus.

Naturguidning:

Geologi i Malexander

Vi vandrar tillsammans med naturguiden Lars Frölich bland spännande och intressanta geologiska bildningar. Området hyser också en speciell flora med arter som mossippa och ryl. Pris 50 kr/ vuxen barn gratis. Tid: 12-09-08, kl 14. Plats: Malexander.

Bland trattar och hattar

Följ med svampkonsulent Anna Dyrebring på en tur ut i svampskogen och få reda på vilka svampar man kan äta, vilka som är giftiga och, kanske det viktigaste av allt, vilka man kan förväxla med ätliga svampar! Tid: 12-09-09, kl 10-12 ca. Plats: Samling vid Q-starmacken i Boxholm för samling ut till svamparna.

Ulrika marknad

Vi säljer gallrade böcker på Ulrika marknad. Välkommen till bod nr 15! Tid: 12-09-13, kl 08-18. Plats: Ulrika.

Måla och skapa med akvarell

En inspirerande workshop med Kickie Bergengren, bildkonstnär/bildtolkningspedagog. Kostnad: 50 kr. Tid: 12-09-15, kl 10-13. Plats: Boxholms bibliotek.

Bio: Cockpit

Tid: 12-09-16, kl 18. Plats: Folkets hus.

Bio: Palme

Tid: 12-09-19, kl 18. Plats: Folkets hus.

Konsert: Queen – Hungarian Rhapsody

Inspelad konsert från 27 juli 1986. Tid: 12-09-22, kl 19. Plats: Folkets hus.

Handarbetscafé

Handarbeta tillsammans med andra på vårt bibliotek varje lördag förmiddag. Tid: 12-09-01–12-12-22, kl 10-13. Plats: Boxholms bibliotek.

Asby Rallykart

Rallykart på grusbana. Den perfekta familjeutflykten. Arrive & Drive! Tid: T o m 12-09-30. Plats: Väg 131 mellan Tranås och Österbymo. Vid Asby följ skyltar.

Du kommer väl ihåg att tipsa oss om det som händer i Boxholm? Maila ditt evenemang senast fredagen innan publicering till redaktionen@lanstidningen.se.